



## Bronnen waaruit Onze kijk op Dijk en Waard inspiratie uithaalt

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.

# 1. De identiteit van Dijk en Waard

*“Karakteristiek, want de tuinder bracht de koolcultuur op gang”*

## Landschap

Wie de eerste bewoners van Dijk en Waard waren weten we niet precies. Het overgrote deel van het gebied, dat uit veen bestond, was lange tijd te nat voor bewoning. Het duurde tot circa 400 v. Chr. voordat er voor het eerst sprake was van bewoning en dan alleen op de zanderige strandwallen. De bevolking bestond uit boeren die zowel landbouw als veeteelt bedreven. Het gemengde boerenbedrijf vormde het belangrijkste onderdeel van de bestaans economie. Door toenemende vernatting werd het gebied echter weer verlaten.

## Strandwal

Hierin kwam verandering aan het einde van de eerste eeuw na Chr. toen het weer wat droger werd. Het dorp Vronen ontstond op de strandwal. Mensen vestigden zich niet al te ver van de veenriviertjes zodat ze zich gemakkelijk door het veengebied konden verplaatsen. De plek waar ze zich vestigden moest geschikt zijn om akkerbouw te bedrijven, vee te houden en er moest drinkwater beschikbaar zijn. Vanaf de 9e eeuw was Vronen een koninklijk domein hof, dat vervolgens in handen kwam van de graaf van Holland. Na de moord op graaf Floris de Vijfde vond er bij een opstand van de West-Friezen in 1297 een veldslag plaats, waarbij de grafelijke legers van Holland en Zeeland wonnen. Het dorp Vronen werd als gevolg hiervan met de grond gelijk gemaakt, waarna de inwoners vertrokken naar Koedijk. Na verloop van tijd ontstond er op de plek waar Vronen lag langzamerhand weer een kerkdorp met kapel, genoemd naar de patroonheilige van de kerk: Sint Pancras.

## Ontstaan van onze dorpen

Toen in de vroege middeleeuwen (negende eeuw) de bevolkingsdruk langs de kust toenam, gingen mensen op zoek naar nieuwe gronden om gewassen

te verbouwen en vee te houden. Het veen werd ontgonnen vanuit de duinstreek. Dit ging in fasen waarbij elk ontginningsblok werd afgesloten door een noord-zuid lopende dwarsdijk om het te beschermen tegen de wateroverlast uit het nog niet ontgonnen gebied. De ontginners gingen langs deze dwarsdijkjes wonen. Langs het lint van de lange dijk die vanuit Sint Pancras naar het noorden liep, ontstonden zo de dorpen Aldenkercka (Oudkarspel), Noord- en Zuid-Scorlewalth (Noord- en Zuid-Scharwoude).

Vronerbroek (Broek op Langedijk) werd vanuit Vronen ontgonnen. Vanuit Langedijk trok men verder en liep het verkavelingspatroon van het veen door. De eerste melding van een kerk stamt uit 1094 (op de plek van de huidige Kooger Kerk in Zuid-Scharwoude). Op de lange dijk waren de dorpen met hun kerken en torens een baken in het landschap.

Er is vermoedelijk ook een noord-zuid liggende ontginningsloot in het oorspronkelijke Heerhugowaard geweest, wat begon als lintdorp. Het dorp Veenhuizen is ontstaan tijdens de laatste ontginningsfase van het Geestmerambacht, waar vanaf het begin van de late middeleeuwen doorgaande bewoning was. Na de ontginning ontstond uit een veenriviertje geleidelijk een groot meer, de Grote of Heer Huygen Waert. Bij de inpoldering in 1631 kwamen de buitendijkse voorlanden en eilanden en daarmee ook oudere stolpen in de droogmakerij te liggen. De inrichting van de polder was gericht op agrarische productie waarbij de boeren hun producten efficiënt over water af- en aan konden voeren. De dorpen Zuid, 't Kruis en De Noord ontstonden pas lang na de drooglegging. De gemeente Heerhugowaard ontstond als agglomeratie tussen de dorpen Zuid, 't Kruis en De Noord (van laatstgenoemde is alleen het zuidelijk deel opgegaan in Heerhugowaard). Ook de oude dorpen en buurtschappen Broekhoorn, Draai, Veenhuizen, De Laat (gedeeltelijk), Frik, Kabel en Pannekeet vielen onder de latere gemeente Heerhugowaard. Het duurde tot 1860 voordat hier de eerste 15 kerken werden gebouwd. Tot die tijd liepen de bewoners via kerkenpaden naar de omliggende dorpen. Het geloof was een houvast voor de mensen. Maar het geloof is tegelijkertijd ook vaak een twistpunt geweest

tussen mensen die geleid heeft tot kerkscheuringen en afsplitsingen. De vele kerkgebouwen hebben we daar mede aan te danken.

### *Bestaansmiddelen*

De opbrengsten van de landbouw in de droogmakerij waren niet ruim. Het leven van de meeste mensen kenmerkte zich door hard werken, lage lonen en lange werkdagen onder vaak moeilijke omstandigheden. Lang heeft Heerhugowaard dan ook bekend gestaan als armenpolder. De polder Geestmerambacht had betere gronden, die geschikt bleken voor tuinbouw. De Langedijker Warmoes werd in de Gouden Eeuw al op de markten in Amsterdam verhandeld. Toch was het ook in de tuinbouw hard werken en waren slechte omstandigheden aan de orde van de dag, gezien de verhalen van toentertijd over armoede en 'gebroken ruggen'. De verschillende landbouwcrises droegen hieraan bij.

### *Ruilverkavelingen*

Na de Tweede Wereldoorlog maakten de kleine tuinderijen plaats voor grootschalige landbouw. In de gemeenten werden ruilverkavelingen uitgevoerd om een efficiëntere bedrijfsvoering mogelijk te maken. Dit ging echter wel ten koste van karakteristieke landschappen en inrichtingsstructuren, met in Langedijk de ingrijpende omvorming van vaarpolder naar rijpolder. Tegelijk met het creëren van nieuwe impulsen voor de agrarische sector ontstond ook ruimte voor bedrijventerreinen, woningbouwlocaties en recreatiegebieden. Waarbij een strikte scheiding van functies werd aangehouden. In Langedijk kwamen deze naoorlogse ontwikkelingen eerder op gang dan in Heerhugowaard, maar daar is de verandering zonder een officiële groeikern status met een hoger tempo opgepakt en uitgevoerd.

## **Bevolking**

Voor de geschiedenis en de identiteit van de bevolking van Dijk en Waard heeft water in meerdere opzichten een zeer bepalende rol gespeeld. Water was zowel een vijand als een bondgenoot. Veel is verloren gegaan in de strijd tegen het water. Tegelijkertijd hebben de inwoners ook hun welvaart te danken aan het water. Het was hard werken. Zowel het beheersen van het water en het instant houden van land en eilanden als het verkopen en transporteren van de opbrengst van het land maakten dat samenwerking gewenst was. Samenwerking is daardoor onlosmakelijk verbonden met de identiteit van de Dijk en Waarder. Dit zie je terug in het sterke sociale leven en de grote hoeveelheid verenigingen en organisaties. De geïsoleerde ligging, eeuwenlang tussen zee, meren en kreken heeft ook een sterke vrijheidsdrang om de zaken zelf te bepalen en regelen met zich meegebracht. Dat uit zich in individualisme en je niet laten ringeloren door 'bazen boven je'. Dijk en Waarders werken samen, maar laten elkaar vrij. Recht toe, recht aan, in karakter en mentaliteit. Doe maar gewoon, dan doe je gek genoeg. Sociaal, openhartig en gastvrij, maar zonder opscheppen en overdrijven.

De identiteit van de Dijk en Waard gemeenschap kenmerkt zich in eenheid door verscheidenheid. Verbonden door onze geschiedenis en toekomst. Als Dijk en Waarder kennen we 't belang van samenwerken en ieder in zijn eigen waarde laten zonder verlies van identiteit. Met ruimte voor (het samen delen en ervaren van) een ieders tradities, feesten en vieringen waarmee mensen uiting geven aan hun identiteit en geschiedenis.

De (h)erkenning van identiteit betekent inzicht en erkenning hebben voor onze geschiedenis - de ontwikkelingen die onze fysieke, sociale en immateriële leefomgeving gevormd hebben. Het beïnvloedt onze keuzes voor de toekomst zonder dat het de toekomst bepaalt. Gisteren bepaalt wie we vandaag zijn, vandaag bepalen we wie we morgen willen zijn. Samen staan we aan het roer en bepalen onze koers.

## 2. Straatpraat


Tussen eind juni en half september 2021 is de lokale omroep Heerhugowaard Centraal/Langedijk Centraal de straat op gegaan om van de inwoners te horen hoe ze denken over Dijk en Waard. In 6 afleveringen, met elk een eigen vraag, ziet u de mooie, inspirerende, kritische bijdragen van onze inwoners.




### **Straatpraat 1: Wat is het allerbelangrijkste voor de nieuwe gemeente?**

 [Klik hier om aflevering Straatpraat 1 te bekijken](#)


### **Straatpraat 2: Welke traditie mag nooit verdwijnen?**

 [Klik hier om aflevering Straatpraat 2 te bekijken](#)


### **Straatpraat 3: Waar bent je trots op in je gemeente?**

 [Klik hier om aflevering Straatpraat 3 te bekijken](#)


### **Straatpraat 4: Wat maakt jouw dorp nog mooier?**

 [Klik hier om aflevering Straatpraat 4 te bekijken](#)

### **Straatpraat 5: Wat maakt jou hier gelukkig?**

 [Klik hier om aflevering Straatpraat 5 te bekijken](#)

### **Straatpraat 6: Wat draag jij bij aan de gastvrijheid?**

 [Klik hier om aflevering Straatpraat 6 te bekijken](#)

### 3. Koffietafelgesprekken

In juni en juli 2021 hebben gesprekken met inwoners en maatschappelijke organisaties uit diverse dorpen en buurten van Langedijk en Heerhugowaard plaatsgevonden. In een kleine groep van ongeveer 6 – 7 mensen werd naar hun kijk op Dijk en Waard gevraagd. Luisteren naar elkaar, delen van meningen hoe iemand vanuit haar eigen blik kijkt naar de toekomstige gemeente Dijk en Waard. Raadsleden en medewerkers van de gemeente waren de gastheer/gastvrouw en namen ook deel aan het gesprek. Een mooie manier om met als personen en organisaties met elkaar in verbinding te komen, die een opvolging verdient. Hieronder een samenvatting van wat er is opgehaald.

#### Kansen

- Activiteiten om jongeren – en ook volwassenen – te laten meedoen. Jongerenwerk bindt bijv. jeugd aan een Jeugdcentrum door ze wat te laten toevoegen. Dit kan ook werken voor andere inwoners. Jongeren willen meedoen en kunnen aanjagen. Stimuleer om actief te worden.
- De politiek is al heel erg bezig met het samenvoegen van de gemeenten, nu is het belangrijk om ook met de maatschappij in gesprek te gaan.
- Vaker de wens aan raadsleden om meer naar buiten te gaan. Geldt ook voor bestuurders en ambtenaren
- Er zijn veel visies, zorg ook voor uitvoeringsplannen bij de vaststelling ervan.
- Wijkgesprekken, dicht bij de inwoners.
- Betrokkenheid (o.a. in verenigingsleven) is belangrijk, ook als verbindend element. Met name voor jongeren. Hier zie je ook wel verschil tussen Heerhugowaard (minder betrokken) en Langedijk (meer betrokken).
- In het verlengde van betrokkenheid ligt verantwoordelijkheid voor het verder brengen van initiatieven op buurtniveau (inclusief budget). Bijvoorbeeld voor kleine problemen zoals fietsenstalling, bomen, banken.

- Bekendheid geven aan wat er al is waar het gaat over cultuur, ontmoeting, etc.
- Heb meer oog voor de wensen van jongeren. Er zijn 100 speeltuintjes voor kinderen en maar 2 hangplekken voor jongeren.
- Biedt ruime aan initiatieven, neem de initiatiefnemer serieus
- Voorzieningenniveau is goed. Deze zijn redelijk op orde. Wel zijn er zorgen over het voortbestaan. Her en der zijn best mogelijkheden om te clusteren (5 kernen en 3 tennisverenigingen).

#### Raakvlakken

- “Raakvlakken in beide gemeenten zijn Water en Groen en er is een uitgebreid aanbod van voorzieningen en verenigingen”
- “Het is een logisch samengaan van deze 2 gemeenten, rivaliteit zit veel meer richting Alkmaar dan onderling tussen Heerhugowaard en Langedijk”
- De netwerken van veel inwoners van Langedijk en Heerhugowaard zijn al gemixt. Vooral via de sport liggen hier al verbindingen en kan dit nog versterkt worden.
- Wat verbindt is een benauwde weg en het agrarische verleden. Het kanaal is een natuurlijke grens.

## Zorgen – verschillen

- Afstand en fysieke barrière tussen beide gemeenten.
- “De politiek in beide gemeenten is wel verschillend: meer behoudend in Langedijk, meer ondernemerschap in Heerhugowaard. (Conserveren t.o.v. proberen)”

## Identiteit

- “De inwoners lijken op elkaar qua instelling: dorps, nuchter, verbonden in buurtschappen, aanwezigheid van veel sportclubs en bloeiend verenigingsleven”
  - “Samensmelten zonder kernwaarden te verliezen. Laat de verschillen tussen de verschillende dorpen maar bestaan”
  - Dorpen hebben een sterker oplossend vermogen
  - Charme wordt gevonden in het behoud van de lokale kleur van de kernen. Een Koedijker voelt zich een Koedijker. D&W bestaat uit mooie kernen met een eigen identiteit.
  - Gemeente is veranderd qua type inwoners. Vooral recente decennia is de gemeente meer multicultureel geworden.
  - Waar je geboren wordt verander je niet, dat je ergens bij hoort/wilt horen moet groeien. Gemeenten zouden elkaars kwaliteiten meer kunnen benutten of meer aandacht aan geven en crossovers maken. Het is als een huwelijk, je moet ook van elkaar blijven genieten.
  - Een gemeente wordt ook gevormd door ontmoeting, of dat nu cultuur of sport is. Dit vormt je identiteit.
  - Heerhugowaard is wel een stad waar de demografie al 40 jaar verandert. De vraag is wat de identiteit eigenlijk is als de bevolking snel verandert?
  - Identiteit moet je laten gaan, niet sturen of roeren, dit moet zich zelf ontwikkelen.
  - Benadruk ook de verschillen, geen eenheidsworst maken. Dan hebben mensen ook dingen te kiezen. O.a. Winkelcentrum Broekerveiling op zondag gesloten.
  - Elke kern toch een andere identiteit of sfeer dat is ook de kracht van Dijk en Waard.
- Heel veel gaat organisch.
  - ‘Maar een goede basis behoedt ons nageslacht voor een kater’ (gedicht H. Raat)
  - De eerste gemeenschappelijk regeling in NL tussen overheden was in Langedijk in 1919 voor de gasfabriek
  - Meneer uit Koedijk woont straks in de vierde gemeente, maar is nooit verhuisd. Nog steeds is Koedijk Koedijk en het dorp een dorp.

## 4. Online platform / prikwallen

Vanaf begin juli tot en met 30 september is het online platform opengezet voor iedereen die graag haar mening, droom/denkbeeld, zorgen wilde delen.



**Welke mooie herinnering heb je aan de wijk of het dorp waar je woont?**

   24



**Wat vind jij belangrijk voor de toekomst van Dijk en Waard?**

   90



**Hoe wordt wonen en leven in jouw wijk of dorp nog mooier en leuker?**

  56

Klik [hier](#) om naar het online platform te gaan met de meningen, dromen/denkbeelden en zorgen van iedereen die dat wilde delen.

## 5. Bijdrage van raadsleden

Op 25 juni en 8 september is er met de raadsleden gesproken over Onze kijk op Dijk en Waard. Hoe kijken zij aan tegen de nieuwe gemeente, hoe zien zij samenwerken met inwoners als raad en welk gevoel en ideeën borrelen op bij de bouwstenen die zijn gepresenteerd. Hieronder een samenvatting van de interactieve middag van 25 juni.

### A. Mijn kijk op Dijk en Waard (perspectieven uit start deel)

- Kijk eens om je heen. Wat zie je?
- Wat is volgens jou belangrijk in Dijk en Waard? Waarom?
- Als je een brief mag schrijven aan de inwoner van 2040, wat staat daar dan in?

#### **Kijk eens om je heen. Wat zie je?**

*Hoop dat wij in 2040 een hele sterke gemeente zijn en dat er toch goed voor de ouderen wordt gezorgd, met huisvesting en zorg.*

*Prachtig gebied waar wonen, werken en natuur samen horen. Een mooi centraal punt. Tip: gebouwen opknappen.*

*Welkom in Dijk en Waard.*

*Waar u met de trein in een bruisende woon-wandel-winkel kern binnenkomt. Met de elektrische huurfiets of auto kunt u alle kanten op. Wandelend in het centrum, fietsend door de polders, kernen en mooie wijken. Bezoek de musea, de Broeker Veiling of het oude gemaal. In onze gemeente zorgen wij voor elkaar en steunen elkaar. Liggen de scholen op bereikbare afstand voor de kinderen in iedere wijk. Medische*

*voorzieningen zijn er voor onze ouderen op loopafstand. Ouderen kunnen ook hun boodschappen makkelijk regelen via een speciale app. Sociaal contact en ontmoetingen zijn in alle wijken en kernen goed geregeld. Jong ontmoet oud zodat oud ook jong blijft. Kortom, in Dijk en Waard daar wil je graag komen en wonen.*

*Water, groen, en laagbouw. We zijn in Heerhugowaard maar varen op de Langedijkse vaart.*

*Heerlijk! Ruimte, groen. Veel mogelijkheden tot buitensport – toerisme. Mis hier fietsenknooppuntenbord. Camperplaatsen te weinig.*

*Ik zie een mooie landelijke groen omgeving.*

*Dijk en Waard. Waar ruimte is voor een ieder in zijn eigen kano, maar waar we elkaar ook meenemen in de kano. Waar we elkaar het water uit helpen als het moet maar het top is als je het zelf redt.*

*Het is belangrijk dat we een mooi evenwicht vinden tussen stad en land, natuur en bebouwing. Met behoud van de identiteit van de kernen. Een plek waar iedereen zich welkom voelt.*

*Prachtige omgeving, vooral met de haven*

*Bron van leven, verbinding*

*Mooie natuur. De rust nemen te genieten van wat je tegenkomt in dit traject.*

*Soms heb je tegenwind: koers houden en volhouden als je je stip op de horizon in vizier hebt*

*Tegenwind: even afwachten tot het weer omslaat*



*Een mooie natuur en rust op het water. Goed zwemwater.*

*Karakter, natuur, voorzieningen.*

*Zonder zorgen kunnen leven, we zorgen voor elkaar.*

*Behoud wat moois is.*

*In al je levensfasen gelukkig zijn.*

*Het water.*

*Dat de mogelijkheden ten volste benut*

*En altijd wel een weg vindt*

*Dat het pad van de minste weerstand zoekt*

*Dat continu in ontwikkeling is*

*kalm en zacht is*

*maar ook ruig en krachtig*

*Het vertelt onze geschiedenis*

*van droogmakerijen en polders*

*En onze toekomst die net zo onzeker*

*is als het water zelf*

*maar de kracht van water*

*is dat het ons allemaal verbindt.*

*We hebben het nodig, we kunnen niet zonder*

*Net als het water, kunnen wij ook niet zonder elkaar*

*Wees als het water. Ruig, zacht, kalm en krachtig*

*altijd een weg vindend,*

*en alle mogelijkheden benuttend.*

*Continu in ontwikkeling*

*en toch verbonden met elkaar*

### **Wat is volgens jou belangrijk in Dijk en Waard? Waarom?**

*Een goede waterverbinding tussen HHW en Langedijk. Goed voor toerisme en recreatie en de middenstand, ontspanning.*

*Dat iedereen zichzelf kan zijn (ongeacht ras, geloof, identiteit, etc.). Maar met oog voor elkaar en onze verschillen.*

*Wat nu belangrijk is in Langedijk en Heerhugowaard. Niet terug in de tijd.*

*Ruimte om te wonen en te ontwikkelen.*

### **Als je een brief mag schrijven aan de inwoner van 2040, wat staat daar dan in?**

*Kom wonen in onze veelzijdige gemeente. Ruimte voor jong en oud. Van sportief tot beschermd wonen, werkgelegenheid d.m.v. OV dichtbij. Groen, water, fietsen, varen, wandelen.*

*Ik hoop dat je met plezier woont in een mooie groene gemeente met alle voorzieningen. Kijk eens om je heen. Wat zie je?*

*Genietende (toekomstige) raadsleden, fietsknooppunten, minder valide inwoners*

*Yes we can! Kijk eens om je heen. Wat zie je?*

*Rust en ruimte. Vrijheid.*

*Lieve nieuwe inwoner,*

*De afgelopen jaren hebben wij ervoor gezorgd dat jij als jonge inwoner weer fijn en rustig kan wonen. Met wel alle faciliteiten die je nodig hebt.*

*De super is om de hoek en de andere producten die je nodig hebt zijn samen in de shopping-malls. Geniet van het mooie landschap en zeker van de cultuurhistorie zoals de Broekerveiling en het polder museum.*

*Want we hebben Dijk en Waard gekregen van onze voorouders en geven het door aan onze kinderen!*

## B. Reflectie op kernverhaal (bestuurlijke) en narratief

De nieuwe gemeente maakt zich sterk voor inwoners, ondernemers organisaties en de regio. Dijk en Waard wil het anders. Van centrale en bepalende speler geven we invulling aan onze rol als meewerkend partner voor de samenleving.

Dat vergt een andere werkwijze voor ons als bestuur en de organisatie. De wijze van samenwerken met de samenleving is steeds belangrijker. Vanuit een faciliterende rol als overheid zijn gelijkwaardigheid, vertrouwen en doen wat nodig is ons uitgangspunt. Wij bepalen niet als enige wat goed is voor de samenleving, maar kijken waar en hoe wij waarde kunnen toevoegen. Zo zijn we voor en met onze inwoners, ondernemers en organisaties een waardevolle samenwerkingspartner en zorgen we steeds meer dat gemeentegrenzen geen hindernis zijn.

We zetten in op een prettige en een veilige leefomgeving.  
We werken aan het welzijn, welbevinden en geluk.

*Vertrouwen komt te voet en gaat te paard*

*Samen denken met de inwoners in plaats van denken voor onze inwoners*

*Goed kernverhaal. Eens met vertrouwen, gelijkwaardigheid, doen wat nodig is.*

*Luister naar de inwoner en bekijk per kern wat haalbaar is*

*Inzetten op authenticiteit*

*Samenwerking maar laat Langedijk toch dorps blijven  
We geven duidelijk aan waar we niet kunnen helpen*

*We zoeken in de regio naar ons gemeenschappelijke doel en bouwen aan waardevolle samenwerking*

*Waar de samenleving het zelf kan, vooral zo laten*

*We versterken de samenwerking tussen samenleving en markt*

*Participatie is zeker goed. Inwoners zijn ervaringsdeskundigen. Financiën en beslissingsbevoegdheid is aan gemeente. Zeker is welzijn en veilig belangrijk. Gefaciliteerd door gemeente.*

*Gemeentegrenzen moeten inderdaad geen hindernis zijn maar het moet niet zo zijn dat de ene gemeente daardoor alles krijgt en de ander niets. Je moet elkaar wel iets gunnen.*

*Authenticiteit, eigenheid.*

*Geen cafetariamodel.*

*Luisteren.*

*Van participatie naar samenwerking.*

*Duidelijk aangeven waar we niet kunnen helpen.*

*Van belangenafweging naar recht doen aan belang (communicatie – openheid)*

## C. Een sterke en innovatieve gemeente

De wereld is volop in beweging en ook onze samenleving verandert continu. Je zult je dus altijd moeten aanpassen aan wat er gevraagd wordt. Innovatie gaat daarin voor ons verder dan bestaande processen verbeteren. We kunnen in Dijk en Waard loslaten en disruptief andere wegen inslaan om ons handelen aan te passen aan de vraagstukken die ons en de samenleving op dat moment bezighouden.

Uitgangspunt is dat wij al doende leren.

*We werken op basis van wederzijds vertrouwen.*

*Fouten maken mag, niet van je fouten leren mag niet.*

*Van goede dingen kun je leren wat goed werkt voor de gemeente. Je mag ook best een keer een fout maken, want ook daar kan je van leren.*

*Innovatie is de toekomst.*

*Inderdaad, al doende leren we. Flexibel is goed. Gemeente gaat mee, maar is de eindbeslissende, verantwoordelijk.*

*Geef nieuwe processen een kans, maar neem het goede op in deze processen.*

*Innovatie vanuit doelen. Wel bewust waar we mee bezig zijn, al doende met een visie.*

*Niet vanuit vastgeroeste denkpatronen blijven werken.*

*Denk voor dat jij doende zijt en doende denk dan nog (naar dichter Brederode)*

*Al doende leren. Doel blijven houden. Vraagstukken gelijk, omstandigheden anders. Patronen met andere invulling.*

## D. Waar iedereen telt en wordt gezien

We zetten in op samenwerking. Als basis gaan we daarbij uit van gelijkwaardigheid en vertrouwen. We weten wat er speelt, zijn toegankelijk en benaderbaar.

Dijk en Waard doet meer. We stoppen met participatie, we gaan samenwerken. We werken aan publieke waardecreatie. Daarom gaan we verder dan belangenafweging. We zetten in op het recht doen aan belangen. We werken primair vanuit een faciliterende rol. Daarbij maken we onze werkprocessen zo toegankelijk en laagdrempelig mogelijk. Daarmee ligt de focus op inclusie en niet op stakeholders. Meeste stemmen gelden is geen reden om door te gaan met een voorgestelde oplossingsrichting.

*Participatie ≠ je zin krijgen.*

*Toegankelijkheid verdient meer aandacht. Inclusief oké. Stoppen zeker niet met participatie.*

*We gunnen elkaar wat, ook als we er zelf niet direct beter van worden  
Participatie is juist om goed in beeld te krijgen wat de wens van de inwoner is.*

*Ook luisteren naar de mening van anders denkenden.*

*Iedereen moet mee kunnen doen.*

*Niet stoppen met participatie. Ook de “niet schreeuwers” moeten gehoord worden.*

*Samenwerken wordt denk ik: dat eigenbelang vooropstaat maar er is ook nog zo iets als maatschappelijk belang.*

*Right to challenge?*

*Mooie uitgangspunten.*

*Iedereen helpt elkaar daar waar het mogelijk is. Samen iets realiseren maakt ons sterker en verbindt.*

*Waar is de etalage?*

*Iedereen is even belangrijk. Gelijke kansen, gelijke rechten en iedereen wordt gehoord.*

*Niet alleen faciliterend, maar ook meer actieve houding aannemen.*

*Het is belangrijk dat iedereen mee kan doen. Toegankelijke gebouwen, georganiseerde zorg. De gemeente moet zich inzetten voor deze samenleving. Iedereen is van waarde!*

## E. Met ruimte voor mens en natuur

Er is altijd ruimte voor initiatieven uit de samenleving en die gaan altijd voor op de door ons vastgestelde beleidsdoelen.

*Initiatieven gaan voor maar moeten wel realistisch zijn.*

*Initiatieven zijn heel belangrijk. Bewoners tellen mee.*

*We zoeken de samenwerking met onze beleidsdoelen en wegen het algemeen belang.*

*Initiatieven uit samenleving gaan zeker niet altijd voor. Participatie noodzakelijk. Gemeente beslist: verantwoordelijk.*

*Initiatieven prima, maar soms ontkom je er niet aan dat er kaders zijn waaraan je moet voldoen (veiligheid etc. staat voorop).*

*Primair kijken of het aan kan sluiten voordat je je beleidsdoelen weggooit.*

*Goed als mensen eigen initiatief tonen. Beleid vanuit het subsidiariteits principe, van onderop dus.*

*Het zou mooi zijn al er een samenspel is tussen noodzaak en leefbaarheid binnen een mooie gezonde natuur.*

*Kaders blijven belangrijk, wel ruimte voor initiatieven.*

*Verwachtingenmanagement belangrijk.*

*Maar waar maken we duidelijk welk beleid moet.*

*Initiatief voor de hoe, minder ruimte voor de wat.  
Hoe vullen initiatieven onze doelen aan?  
Blijven luisteren.  
Bedenken wij de kaders? Of doen we dat samen.  
Doen we de goede dingen?  
Wanneer laat je initiatieven toe? Ruimte.  
Omdenken.*

## F. Opgavegericht en maatwerk

Maatschappelijke opgaven en lokale vraagstukken zijn leidend voor onze werkwijze. De inwoner staat centraal. Zaakgericht en projectmatig werken sluit daar onvoldoende op aan als werkwijze. Als leidend sturingsprincipe hanteren we opgavegericht werken.

Dat betekent dat we onze werkwijze organiseren rond de opgave. Dat is dan ook bepalend voor de vorm en intensiteit. De gemeente daarin is niet op voorhand sturend op de inhoud maar is een gelijkwaardige samenwerkingspartner.

*Waar willen wij naartoe?*

*Goed idee.*

*Inwoners centraal, minder lang discussiëren over punten en komma's.*

*Van buiten naar binnen werken.*

*Helemaal mee eens.*

*De inwoners zijn belangrijk.*

*Maatwerk is prima zolang het werkt. Als gemeente zijn we niet "beter" dan onze inwoners.*

*Hoe ga je de omslag maken? Communicatie (in gesprek gaan) over en weer is dan heel belangrijk.*

*Oké.*

*Ideeën van inwoners omarmen en ontvangen maar wel de noodzakelijke kaders vooraf aangeven*

*Welke keuze als er meer opgaven zijn dan fte?*

*De weg ernaar toe is ook belangrijk.*

## 6. Ambitiedocument Dijk en Waard

Een bijdrage van het georganiseerde bedrijfsleven die in september 2021 tot stand is gekomen. Kort samengevat zijn de volgende speerpunten de kern van het document. Vanuit een hoger abstractieniveau zien we deze terug in de visie.

- Maatschappelijke betrokkenheid, het ondersteunen van het verenigingsleven, verbinding tussen de verschillende partijen binnen de gemeente
- Een bereikbare gemeente met prioriteit voor de verbetering van de doorstroming op de N242
- Een gemeente waar voldoende voorraad aan bedrijventerreinen is
- Een gemeente waar voldoende woningen voor medewerkers beschikbaar zijn
- Een gemeente met een goed kwalitatief en kwantitatief aanbod van voorzieningen
- Een sterke toeristische gemeente met economische kansen in het Geestmerambacht
- Goede afspraken over samenwerking tussen overheid en bedrijfsleven
- Het verbeteren/versterken van het onderwijsaanbod en de samenwerking tussen onderwijs en bedrijfsleven

Klik [hier](#) voor het Ambitiedocument Dijk en Waard van het georganiseerde bedrijfsleven Heerhugowaard en Langedijk.

## 7. Inspiratiedag over samenwerken

### Samen bouwen aan Dijk en Waard

*“We starten nu, dit is een hoopvol begin”*

Samen werken we aan een sterk en innovatief Dijk en Waard, waar iedereen meetelt en wordt gezien. We bieden ruimte aan mens en natuur. De mix van het dorps karakter en stedelijke allure maakt Dijk en Waard tot wat hij is: aantrekkelijk en uniek.

#### Waarom samen?

De continu veranderende samenleving en maatschappelijke opgaven overstijgen de grenzen van organisaties en de gemeente. Het samenhangend en op maat aanpakken van de opgaven waar we voor staan, vereist betrokkenheid van en samenwerking tussen alle partijen (ondernemers, maatschappelijke organisaties, inwoners en gemeenten). Jong, oud, gezond of met een beperking, vermogend of met een kleiner budget, iedereen draagt bij aan ons Dijk en Waard. Daarbij staat eigen kracht en verantwoordelijkheid van eenieder en hun sociale netwerk voorop. Alleen dan komt Dijk en Waard tot bloei.

#### Wat?

Die samenwerking vraagt van ons dat we ons flexibel en productief opstellen, naar elkaar luisteren en de dialoog aangaan. We benaderen elkaar vanuit vertrouwen en gelijkwaardigheid. We pakken samen de opgave aan en schromen niet voort te borduren op het idee van de ander om tot het beste resultaat te komen. We formuleren hiervoor heldere kaders en werken met een passend proces, waarbij de rol van elke partner kan en mag verschillen naar gelang de opgave. De ene keer zal het initiatief vanuit de samenleving komen, de andere keer zal de gemeente een sturende en regisserende rol (moeten) pakken. De gezamenlijke aanpak en onderlinge interactie zorgt voor een succesvolle toekomst als Dijk en Waard.

#### Hoe?

Steeds vaker nemen inwoners of organisaties zelf initiatieven waardoor de traditionele gemeentelijke rol verandert. Tegelijkertijd liggen er bij de gemeente verantwoordelijkheden die verder gaan dan het individu, een gebied, specifieke doelgroep of bepaalde sector.

We geven samen, vanuit gedeeld eigenaarschap, invulling aan de oplossing door:

- betrokkenheid van alle partijen
- benaderbaarheid
- wederzijds respect
- zoeken naar het gedeelde belang
- communicatie
- flexibiliteit

Door onze gezamenlijke aanpak leren we elkaar kennen, kijken we breder dan alleen ons eigen werkveld, en komen we beter en sneller tot oplossingen. We werken toe naar allianties, waarin cultuur – welzijn – sport – onderwijs – ondernemers elkaar vinden rond een thema. We zoeken hierbij de verbinding op alle niveaus binnen de verschillende organisaties, zowel op het gebied van uitvoering, beleid, management als bestuurlijk. Het belang van Dijk en Waard is het belang van ons allen. Op deze manier zijn we niet alleen zichtbaar, maar tonen we ook onze betrokkenheid en medeverantwoordelijkheid.

Vanuit een stevige vertrouwensbasis rekenen we elkaar niet af op zogenaamde SMART (in cijfers uit te drukken) geformuleerde doelstellingen, maar kijken we naar de impact op de samenleving als resultaat van een inspanning.



## 8. Visie dienstverlening, omgevingsvisie, visie sociaal domein

De visie is geen losstaand product, maar is ook gevoed vanuit een aantal visies.

1. Visie dienstverlening  
Klik hier voor de visie dienstverlening (link extern is nog niet beschikbaar).
2. Omgevingsvisie, deze kunt u terugvinden op:  
Klik [hier](#) voor de omgevingsvisie.
3. Visie sociaal domein  
Klik [hier](#) voor de visie sociaal domein en de behandeling door de raad.